

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL *UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ*

Etapa județeană

9 mai 2026

Varianta 2

Clasa a VIII-a

Timpul de lucru: 2 ore. Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

PARTEA I (20 de puncte)

Cărțile cele mai strălucitoare le-am citit înaintea examenelor, când căutam cu totul altceva, amânând materiile inutile din care trebuia să fiu examinată. Cărțile cele mai tari au trecut proba cea mai dificilă: cititul în tren. Aici se răsfoiesc de obicei volumașe ușoare, „de călătorie“. Până târziu îmi luam în tren numai volumașe grele. Le deschideam la întâmplare. Mă fixam pe un pasaj și-l *ruminam* acolo în timp ce vecinii mei moțâiau sau își desfășeau pachetelele cu mâncare. Legănatul, țâcănitul mecanic al trenului și mai ales faptul că parcurgeam distanțe într-o mare viteză îmi încingeau creierul. Se făcea lumină în interiorul meu, cuvintele pălpâiau, o ciudată lentoare a frazelor se opunea parcă ritmului din afară, asociații de tot felul explodau în mintea mea în timp ce ochii înghițeau noi și noi peisaje, vârtejuri de arbuști, flori și copaci.

Citeam de stingeam cu creierul și corpul totodată. Citeam pe burtă, cu botu' pe labe, la masă, aplecată peste pagini, până înțepeneam. Citeam cu picioarele sub mine până le simțeam reci, umflate, amorțite și atunci mă descolăceam ca un șarpe, îmi dezlipeam privirea de paginile poroase, alergam până la bucătărie cu senzația de ace în picioare și reveneam, cu bucăți de pâine smulsă și mere. Înfulecam rupând cu dinții, când din pâine, când din măr, mestecam de mă dureau maxilarele și absorbeam prin piele parcă, prin pielea frunții, *turbioane* de cuvinte, asociații, imagini.

Citeam pe spate, cu cartea deasupra și cu dureri în brațe, tolănită pe perne adânci, cartea se legăna deasupra mea, un soare întunecat mă orbea. Citeam cocoțată în copaci, la bunici, în diverse cotloane răcoroase, legănându-mă în balansoare, la umbra înmiresmată, lunguiață a vreunui copac, departe de toți, ceea ce-mi dădea câteodată un meschin sentiment de superioritate. Și uneori nici nu citeam. Stăteam așa cu cartea în mână, uitându-mă în gol. Se întâmplau multe lucruri în acest timp cu mine. Un fel de creșteri, de suprapuneri de vârste și timpuri. Mai greu de explicat. Dar mai era ceva, trebuie să recunosc, deși nu-mi plăcea să mă gândesc la asta: găsisem un pretext ca să mă ascund și să nu fac nimic. Să mă fofilez, adică, de la treburile casei, de la cumpărături și spălatul vaselor, să zicem. Citeam de multe ori cu sentimentul vinovăției. Asta era oare? Un alibi pentru lene? O viclenie? Comportamentul normal al oricărui ins lipsit de forță fizică? Agorafobie?

De ce însă mi se părea că pierd vremea atunci când n-aveam o carte cu mine? De ce tânjea nasul după miros de celuloză și mâinile după asprimea hârtiei, după netezimea ei, și ochii după puricii imobili? Ce mecanism dereglat mă făcea, când n-aveam altceva la îndemână, să culeg hârtii

de pe jos, să citesc ce-i tipărit pe ambalaje, să mă uit după reclame, după numerele de pe plăcuțele de înmatriculare, etichete și tot așa?”

(Simona Popescu, *Exuvii*)

* *a rumina*= (Fig.) a medita asupra unui fapt

* *turbioane*= vârtejuri

1. Transcrie din text două cuvinte/secvențe care arată modul de a citi al personajului-narator. **4 p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se sugerează o posibilă definiție pentru lectură, așa cum reiese din textul dat:
 - a) *un alibi pentru hărnicie;*
 - b) *o formă de viclenie;*
 - c) *o formă de modestie.***4 p.**
3. Aranjează propozițiile următoare în ordinea apariției lor în fragmentul dat:
 - a) *Stăteam așa cu cartea în mână, uitându-mă în gol;*
 - b) *înfulecam rupând cu dinții, când din pâine, când din măr;*
 - c) *o ciudată lentoare a frazelor se opunea parcă ritmului din afară;*
 - d) *Se făcea lumină în interiorul meu.***4 p.**
4. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația enunțului: *Citeam de multe ori cu sentimentul vinovăției.* **4 p.**
5. Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, motivul pentru care personajului-narator i se pare că pierde vremea când nu are o carte în mână, valorificând informațiile din textul-suport. **4 p.**

PARTEA a II-a (20 de puncte)

Era digitală a adus transformări semnificative în multe aspecte ale vieții noastre, inclusiv în modul în care interacționăm cu cărțile. În acest articol, explorăm cum digitalizarea a influențat obiceiurile noastre de lectură și relația pe care o avem cu cărțile.

Accesibilitatea cărților: E-bookurile și aplicațiile de lectură oferă acces ușor la o varietate de titluri, adesea la un cost redus sau chiar gratuit. Aceasta a făcut lectura mai accesibilă unui număr mai mare de oameni.

Modificări în obiceiurile de lectură: Multe persoane acum citesc pe dispozitive digitale, cum ar fi e-readere, tablete sau chiar telefoane. Acest lucru a schimbat modul tradițional de a citi o carte fizică, oferind noi opțiuni precum ajustarea fontului și iluminarea de fundal.

Interacțiunea cu conținutul: Cărțile digitale permit interacțiuni noi, cum ar fi căutarea rapidă a termenilor, marcarea textului și accesul la dicționare integrate. Aceste funcții pot îmbunătăți experiența de lectură, oferind context și înțelegere suplimentară.

Impactul asupra bibliotecilor și librăriilor: Bibliotecile și librăriile se adaptează la era digitală, oferind cărți electronice și resurse online. Aceasta schimbă rolul tradițional al acestor instituții ca purtători de cunoaștere.

Provocări ale lecturii digitale: Deși aduce multe avantaje, lectura digitală vine și cu provocări. Ecranele pot cauza oboseală oculară, iar dispozitivele digitale pot distra atenția. De asemenea, unii cititori încă preferă experiența senzorială a unei cărți fizice.

Astfel, era digitală a remodelat fundamental relația noastră cu cărțile. În timp ce accesibilitatea și comoditatea lecturii digitale sunt incontestabile, există încă o apreciere profundă pentru cărțile fizice. Fie că preferăm să citim pe un e-reader sau să răsfoim paginile unei cărți tradiționale, esența rămâne aceeași: lectura ne deschide porțile cunoașterii și ne îmbogățește viața.

(*Lectura în era digitală. Cum s-a schimbat relația noastră cu cărțile*, www.cartopedia.ro)

1. Precizează două avantaje ale cărților în format digital. **4 p.**
2. Menționează modul în care s-au adaptat bibliotecile și librăriile în era digitală. **4 p.**
3. Transcrie din textul dat un enunț ce surprinde provocările/limitele lecturii digitale. **4 p.**
4. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este scrisă afirmația corectă, așa cum apare în textul dat.
 - a) *cărțile digitale permit marcarea textului citit;*
 - b) *e-bookurile nu au un cost mai redus;*
 - c) *toată lumea preferă lectura tradițională;*
 - d) *cărțile vechi oferă o înțelegere suplimentară a textului.* **4 p.**
5. Explică, în minimum 50 de cuvinte, de ce epoca digitală a schimbat modul de lectură, valorificând textul dat. **4 p.**

PARTEA a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun de conținut identificat în cele două texte. **5 p.**
2. Alcătuieste un enunț imperativ prin care să-ți convingi colegii să citească. **5 p.**
3. Prezintă, în 30-40 de cuvinte, o valoare a personajului-narator, așa cum reiese din primul text-suport. **5 p.**
4. Motivează-ți, în 2-3 enunțuri, preferința pentru un anumit tip de lectură (tradițională sau digitală). **5 p.**
5. Imaginează-ți un dialog, de 8-10 replici, dintre o carte tipărită și un e-book, în care fiecare să-și susțină importanța, valorificând ambele texte-suport. **10 p.**
6. Redactează o compunere narativă, de 200-250 de cuvinte, în care să prezinți o întâlnire cu personajul principal dintr-o carte preferată. **10 p.**

Notă!

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor; **2 p.**
- respectarea părților unei compuneri; **2 p.**
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului; **2 p.**
- ortografia; **2 p.**
- punctuația. **2 p.**